(برای خرید کالا) به استقبال کاروان نروید. بر معامله برادر مسلمان تان معامله نکنید، قیمت کالاها را بدون این که قصد خرید داشته باشید، بالا نبرید؛ و فرد شهرنشین (بعنوان دلال)، کالای فرد روستایی را نفروشد؛ و شیر شتر و گوسفند را (بقصد فریب دادن مشتری) در پستان شان ذخیره نکنید.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «لا تَلَقَّوُا الرُّكْبَانَ، وَلا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَلا تَنَاجَشُوا، وَلا يَبِعْ حَاضِرٌ لِبَادٍ، وَلا تَصُرُّوا الإبلَ والْغَنَمَ ، وَمَنْ ابْتَاعَهَا فَهُوَ بِخَيْرِ النَّظَرَيْنِ بَعْدَ أَنْ يَحْلِبَهَا، إِنْ رَضِيَهَا أَمْسَكَهَا، وَإِنْ سَخِطَهَا رَدَّهَا وَصَاعاً مِنْ تَمْرٍ»: «(برای خرید کالا) به استقبال کاروان نروید. بر معامله برادر مسلمان تان، معامله نکنید، قیمت کالاها را بدون اینکه قصد خرید داشته باشید، بالا نبرید؛ و فرد شهرنشین (بعنوان دلال)، کالای فرد روستایی را نفروشد؛ و شیر شتر و گوسفند را (بقصد فریب دادن مشتری) در پستان شان ذخیره نکنید و هرکس چنین حیوانی را خرید و دوشید، بعد از آن مختار است که آن را بپذیرد یا به صاحبش برگرداند و (در مقابل شیری که دوشیده است) یک صاع خرما به او بدهد».

[صحیح است] [به روایت مسلم - متفق علیه]

در این حدیث، رسول الله صلی الله علیه وسلم از پنج نوع معامله ی حرام نهی می کند، زیرا ضرر آنها متوجه فروشنده یا مشتری و یا دیگران می باشد. 1- از اینکه مشتری ها برای خرید کالای فروشندگان، از خوراکی و حیوان، پیش از رسیدن آنها به بازار و دانستن قیمت این کالاها به استقبال شان بروند و کالاهای شان را بخرند، نهی فرموده است، زیرا چه بسا آنها به سبب جهل شان به قیمت فریب خورده و مغبون شوند و از رزقی که برای دستیابی به آن خسته شده و تلاش نموده اند کاملا بهره مند نشوند. 2- از اینکه کسی بر معامله دیگری معامله نماید و همچنین از اینکه کسی در خرید دیگری دخالت کند، نهی کرده است؛ با این توضیح که در خیار مجلس یا شرط بگوید: به تو بهتر از این کالا را می دهم، یا به ارزان تر از این قیمت می دهم؛ اگر خریدار باشد؛ یا اینکه بگوید: کالای مورد نظر را با قیمت بیشتری از تو می خرم؛ اگر فروشنده باشد؛ تا به این ترتیب معامله را فسخ نموده و خود وارد معامله شود. و همچنین بعد از این دو خیار؛ از این مورد نهی کرده است. چون این تحریک سبب کینه و عداوت و دشمنی می شود. و با قطع روزی صاحب آن همراه است. 3- سپس از «نجش» نهی می کند که عبارت است از افزایش قیمت کالا بدون قصد خرید و با هدف سود کردن فروشنده یا ضرر دیدن مشتری با گران شدن کالا برای او؛ از این مورد نهی می کند چون با دروغ و فریب خریداران و بالا بردن قیمت کالا از طریق مکر و فریب همراه است. 4- همچنین از اینکه شهرنشین کالای صحرانشین را بفروشد، نهی می کند تا شهرنشین به عنوان دلال همه ی سود فروش از کالا را صاحب نشود و خریداران هم از آن استفاده ای ببرند. و رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «دَعُوا النَّاسَ يَرْزُقُ اللَّهُ بَعْضَهُمْ مِنْ بَعْضٍ»: «مردم را بگذارید - که معامله ی خود را انجام دهند - الله آنان را به واسطه ی یکدیگر روزی می دهد». 5- از بیع مصراة در مورد چهارپایان نهی می کند؛ اینکه شیر حیوان در پستانش ذخیره شود و مشتری گمان کند حیوانی که خریده معمولا چنین است و به همین دلیل بهایی بیشتر پرداخت کند که استحقاق آن را ندارد؛ و به این ترتیب مشتری فریب خورده و به وی ظلم شود. لذا شارع مدتی مشخص به اندازه ی سه روز برای مشتری تعیین نموده تا از حیوانی که خریده استفاده کند و بعد از اینکه متوجه شد حیوان مصراة است، آن را به فروشنده بازگرداند. و اگر شیر آن را در این مدت دوشیده، یک صاع خرما در برابر آن به وی بپردازد.

لجنة الدعوة الإلكترونية
EDC E-Da'wah Committee

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY